

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

В И С Н О В О К

на проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за незаконне поводження із спеціальними технічними засобами негласного отримання інформації» (реєстр. № 2578 від 12.12.2019)

Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації на своєму засіданні 22 квітня 2020 року (протокол № 17) розглянув проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за незаконне поводження із спеціальними технічними засобами негласного отримання інформації» реєстр. № 2578 від 12.12.2019, поданий народним депутатом України Арахамія Д.Г.

Метою законопроекту визначено усунення практики застосування статей 201, 359 Кримінального кодексу України та статті 195-5 Кодексу України про адміністративні правопорушення як інструменту зловживань та у спосіб, що не відповідає меті кримінальної відповідальності.

Розробники законопроекту зазначають, що однією із наболілих проблем в Україні сьогодні є стан регулювання відповідальності за незаконний обіг (придбання, збут, зберігання, контрабанда, використання спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації, далі – СТЗ) відповідно до ст.ст. 201, 359 КК та ст. 195-5 КУпАП.

Після зміни Законом від 15.06.2010 № 2338-VI редакції статті 359 (Незаконні придбання, збут або використання спеціальних технічних засобів отримання інформації) Кримінального кодексу України, Службою безпеки України була започаткована та стала активно впроваджуватися практика притягнення громадян до кримінальної відповідальності за дії, пов'язані з обігом таких електротехнічних товарів побутового призначення як радіоняні, GSM-сигналізації, GPS-трекери тощо, які Служба безпеки України називає СТЗ. Єдиний державний реєстр судових рішень містить сотні обвинувальних вироків, фабула справи у яких типова і відрізняється незначними деталями Громадянин України замовляє у популярних інтернет-магазинах (китайських - Аліекспрес, Алібаба або вітчизняних) технічний прилад вартістю 15 – 20 доларів США. «Злочин» скоюється, як правило, з домашнього комп'ютера, планшета чи смартфона. При цьому для оформлення замовлення громадянин використовує справжні персональні дані, а для розрахунку використовується власна кредитна

картка. Доставка здійснюється через українських операторів поштового зв'язку на власну поштову адресу або ж у поштове відділення, куди особа приходить забирати замовлений товар з паспортом громадянина України. Іноді, намагаючись підзаробити, громадяни перепродають такі товари через популярні інтернет-ресурси. Саме таких «злочинців» сьогодні ловлять співробітники Служби безпеки України, здійснюючи для цього подекуди навіть контрольні закупки.

Реальна можливість бути притягнутим до кримінальної відповідальності через занадто широкі межі розсуду з боку посадових осіб Служби безпеки України відлякує технічно освічену частину населення професійно займатися в Україні технічними розробками та розвивати сферу інформаційних технологій.

Законопроектом пропонується внести зміни до Кримінального та Кримінального процесуального кодексу України, Кодексу України про адміністративні правопорушення та Закону України «Про судову експертизу».

Основним положеннями законопроекту є вилучення із Кримінального кодексу України статті 359 (незаконні придбання, збут або використання СТЗ), а також контрабанди СТЗ відповідно до ст. 201 із одночасною конкретизацією кваліфікуючої ознаки злочину, відповідальність за який передбачена ст. 163 (порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер) Кримінального кодексу України.

Комітет погоджується, що прийняття законопроекту дасть змогу удосконалити практику правозастосування державних органів, дозволить зазначеним органам зосередити свою роботу на дійсно серйозних злочинах та забезпечить захист прав та законних інтересів громадян від неправомірних втручань з боку держави. Також Комітет відзначає, що втрати Державного бюджету України від виконання штрафних санкцій можуть бути компенсовані за рахунок митних та податкових надходжень від діяльності із торгівлі товарами, які наразі вважаються СТЗ, але по факту ними не є.

За результатами обговорення, **Комітет ухвалив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за незаконне поводження із спеціальними технічними засобами негласного отримання інформації», реєстр. № 2578 від 12.12.2019, поданий народним депутатом України Арахамія Д.Г., за результатами розгляду у першому читанні **прийняти за основу.**

2. Направити Висновок Комітету про розгляд зазначеного законопроекту до Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності.

Голова Комітету

М. КРЯЧКО